

W ŚWIAT
Z KLASĄ

Sprawiedliwe czy niesprawiedliwe?

ZESTAW ĆWICZEŃ DO BADANIA ZMIAN
W POSTAWACH MŁODZIEŻY WOBEC GLOBALNYCH WYZWAŃ

01

Kto odpowiada za poprawę sytuacji na świecie?

10 LAT

30-40 MINUT

#CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

#OSOBISTY WPŁYW

#ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Czego chcę się dowiedzieć?

Które organizacje, grupy i jednostki są zdaniem uczniów i uczennic odpowiedzialne za dążenie do poprawy sytuacji na świecie i realizowanie Celów Zrównoważonego Rozwoju? Czy i na ile oceniając tę odpowiedzialność, uczniowie biorą pod uwagę relatywny wpływ tych organizacji, grup i jednostek na omawianą kwestię?

Co jest potrzebne do przeprowadzenia ćwiczenia?

W zależności od wiedzy uczniów i uczennic oraz tego, co chcemy zbadać podczas ćwiczenia, możemy przeprowadzić wersję, w której osoba prowadząca proponuje konkretne organizacje lub pozwala uczestnikom i uczestniczkom samodzielnie przygotować listę. W najbardziej wymagającej przygotowania wersji potrzebnych będzie:

- 6-8 etykiet z nazwami organizacji, grup i nazwiskami osób, które mogą być odpowiedzialne za omawiane kwestie, na przykład: władze lokalne, wojewódzkie lub państwowe; korporacje lokalne, ogólnopństwowe lub międzynarodowe; organizacje pozarządowe działające na poziomie lokalnym, ogólnopństwowym lub międzynarodowym, Organizacja Narodów Zjednoczonych, Światowa Organizacja Handlu, Bank Światowy, mieszkańcy i mieszkanki globalnej Północy, mieszkańcy i mieszkanki globalnego Południa, imigranci, ludność rdzenna, osoby bogate

organizacja / grupa	liczba żetonów	powody / uzasadnienie

- Krótki opis tych organizacji i grup, zwłaszcza tych mniej znanych uczniom i uczennicom.
- 20 żetonów/fasolek/spinaczy/innych drobnych i łatwo dostępnych przedmiotów na grupę.
- 6-8 pojemników (np. puszek, słoiczków) na grupę.
- Szablon odpowiedzi dla każdej grupy.

Jak poprowadzić ćwiczenie?

- Jeśli w tym ćwiczeniu chcesz położyć nacisk na Cele Zrównoważonego Rozwoju, pojedynczy Cel albo inną kwestię o globalnym znaczeniu, poświęć trochę czasu na zapoznanie uczniów i uczennic z tym tematem.
- Uczniowie i uczennice mogą potrzebować czasu, by zapoznać się z międzynarodowymi i lokalnymi organizacjami pojawiającymi się w ćwiczeniu.
- Podziel uczniów i uczennice na grupy od 3 do 5 osób. Każdej grupie daj zestaw pojemników, jedną etykietę na każdy pojemnik i 20 żetonów/fasolek.
- Zadaj pytanie, nad którym chcesz, by pochylili się uczestnicy i uczestniczki ćwiczenia. Na przykład spytaj, kto odpowiada za poprawę sytuacji na świecie. Kto odpowiada za realizowanie Celów Zrównoważonego Rozwoju? Kto odpowiada za to, żeby wszystkie dzieci miały dostęp do podstawowej edukacji?
- Niech uczniowie i uczennice porozmawiają na ten temat i przydzielą żetony/fasolki reprezentujące poziom odpowiedzialności do właściwych pojemników reprezentujących różne jednostki i organizacje.
- Sposób przydzielania żetonów/fasolek pozostaw grupie. Może ona podjąć decyzję wspólnie, przez konsensus, każdy uczeń i każda uczennica może też przydzielić swoją część żetonów według uznania.
- Następnie niech każda grupa wpisze wyniki ćwiczenia do Szablону odpowiedzi oraz uzasadni podział żetonów, którego dokonała.

Jak analizować wyniki?

- Zapisz, jaki stopień odpowiedzialności uczniowie i uczennice przypisali poszczególnym organizacjom i jednostkom. Czy dostrzegli **współodpowiedzialność** organizacji, grup i jednostek, zarówno na lokalnym, jak i na globalnym poziomie?
- Zapisz powody i uzasadnienia podane przez uczniów i uczennice. Czy dostrzegasz luki w ich wiedzy? Czy przydzielając żetony, uczniowie i uczennice wzięli pod uwagę relatywny wpływ poszczególnych organizacji, grup i jednostek?
- Poza wypełnionymi szablonami do analizy wyników przydatne może okazać się również przysłuchiwanie się procesowi pracy w poszczególnych grupach.

Jak ocenić zmianę?

- Możesz powtórzyć ćwiczenie w tym samym kształcie po przeprowadzeniu procesu edukacyjnego.
- Zwróć uwagę na zmianę w przypisywaniu odpowiedzialności. Czy uczniowie i uczennice dostrzegają teraz współodpowiedzialność różnych jednostek i organizacji? Czy lepiej uzasadniają swoje wybory i wykazują większą świadomość relatywnego wpływu?

Jakie działania można zaproponować po ćwiczeniu?

- Wykorzystaj filmy, artykuły prasowe i inne źródła, by poznać różne typy organizacji oraz ich wpływ na ochronę środowiska i kwestie społeczne.
- Poszukaj historycznych przykładów jednostek i organizacji, które wprowadziły pozytywne zmiany w dziedzinie ochrony środowiska i w kwestiach społecznych. Zwróć szczególną uwagę na przypadki, w których zakwestionowano bieżący stan rzeczy, aby poprawić sytuację na świecie.
- Przedstaw uczniom i uczennicom Cele Zrównoważonego Rozwoju wraz z konkretnymi zadaniami, które mają przyczynić się do ich realizacji, zwracając uwagę na osoby i instytucje odpowiedzialne za te działania.

Scenariusze i materiały, które mogą być przydatne podczas tych działań:

- Plansze CEO z poszczególnymi Celami Zrównoważonego Rozwoju i pomysłami na ich realizację w szkole: <http://bit.ly/PlanszeCZR>.
- Plakaty CEO pt. *Ścieżki do Celów* z przykładami działań na rzecz Celów Zrównoważonego Rozwoju: <http://bit.ly/CZRplakaty>.
- Scenariusz lekcji CEO na temat Celów Zrównoważonego Rozwoju i wspólnej odpowiedzialności na rzecz ich realizacji: <http://bit.ly/MGFBazowy>.
- Publikacje przedmiotowe CEO (etyka, geografia, język polski, matematyka, religia) przygotowane w ramach projektu „W świat z klasą”: <http://bit.ly/PublikacjeGEA>.